

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

X. De tertia irregularitate proveniente ex defectu animæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

De tertia irregularitate proveniente ex defectu animæ.

- 1 Ignorantia qua ministerium ordinis exercere non permittit, constituit hominem irregularem.
- 2 Hæc ignorantia non est illius scientia, quæ à Concilio pro singulis ordinibus requiritur, sed quæ usum ordinis suscipi omnino impedit.
- 3 Defectus scientiæ à Concilio requisitæ impedit sub gravi culpa, ne eo stante ordo suscipiatur.
- 4 Amentia quæ est per modum habitus irregularem constituit.
- 5 Secundum probabiliorē sententiā solus Pontifex in hac irregularitate dispensare potest.

Dplex est animæ defectus, ignorantia, & libertas. Ignorantia sit tanta sit, ut ministerium ordinis exercere non permittat, constituit hominem irregularem, ut deciditur cap. illiteratos 26. dist. Et docet Nauarr. cap. 27. num. 20. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 6. num. 5. Suar. disp. 1. sect. 1. num. 8. Auila 7. p. d. s. 4. dub. 1. Bonac. 1. 1. disp. 7. q. 2. pun. 1. num. 2. & alij apud ipsos. Tametsi contrarium sentiant Henricus lib. 10. de sacramento ordinis, cap. 16. num. 2. Garcia 7. p. de benefic. cap. 7. num. 19. defectum scientiæ non constituit irregularem, sed præstare impedimentum ordini suscipiendo. Sed probabilis est quod diximus, quia in dicto cap. illiteratos, eodem modo arguitur à suscipiendis ordinibus illiterati, ac corpore vitati, qui tamen in omni sententiâ irregulares sunt.

Ignorantia, quæ hanc irregularem constituit non est illius scientiæ, quæ à Concilio Tridentino pro singulis ordinibus requiritur, sed quæ usum ordinis suscipi omnino impedit, ut optime adnotat Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 13. num. 8. Tum quia Concilium solum præscripsit scientiam, quam ordinandi habere debent, non tamen subdidit irregulares esse eos, quibus hæc scientia deficeret, aliàs irregulares essent ad primam tonsuram qui fidei rudimenta ignorant, & ad ordines suscipiendos qui linguam Latinam non callent, tametsi legere Latine, & scribere scirent, & specialiter ad presbyteratum irregulares essent qui ad populum docendum apti non essent. Quod non videretur verum, cum absolute non sint illiterati, licet à literatura requisita à Concilio deficiant.

Verum esto defectus huius scientiæ à Concilio requisitæ irregulares non faciat, impedit tamen sub gravi culpa, ne eo stante ordo suscipiatur, ut aduertit Sayrus supra. Scilicet, ut vobis, quam pro singulis ordinibus Concilium expulsiua ea est. Pro prima tonsura inquit sess. 23. cap. 4. de reformat. iniuriandum debere scire legere, & scribere, & fidei rudimenta. Pro ordinibus minoribus ultra hanc scientiam petit cap. 11. ut saltem linguam Latinam intelligat, & de gradu in gradu in ordinanda vita meritum, & doctrina maior accretat, ac tandem maioris scientiæ spes maioribus ordinibus dignos ostendat. Pro subdiaconatu, & diaconatu postulat cap. 13. ut sufficienter instructus sit in iis que requiruntur ad exercitium ordinis suscipiendi. Et in cap. 14. petit pro Presbyteratu aptitudinem ad populum docendum ea que omnibus necessaria sunt ad salutem, & ad sacramentum Eucharistiæ conficiendum, & ministrandum. Placet tamen Henricus lib. 4. cap. 8. num. 21. & lib. 12. de matr. cap. 16. num. 2. Auila 7. p. de censur. disp. 4. dub. 1. licitum esse Episcopo ordinare in sacris Religiosis qui bene legunt Latine, & cantant, quia hic in aliorum societate, & pro ministeriis Religionis censetur idoneus. Quod si is cui scientia à Concilio requisita defectus ordines suscipiat, poterit ex dispensatione Episcopi in susceptis ordinibus ministrare, dummodo ea scientia polleat, quæ ad præstandum munus iure naturali, & diuino requiritur, ut præcitati Doctores, Henricus, & Auila aduertunt. Parocho autem illiterato dandus est coadiutor assignata congrua sustentatione. Sicuti hæc omnia tractat, de benefic. latius prosecutus sum.

Alter animæ defectus est amentia, quæ sine dubio constituit irregularem, non solum quando est perpetua, sed quando fuit ad tempus, ita ut licet sanitatem recuperauerit, adhuc sine dispensatione promoueri non possit, ut colligitur ex cap. Maritimum 33. dist. Et tradit ex communi S. Antonin. 3. p. tit. 2. cap. 5. Maiol. lib. 2. de irregular. cap. 14. Suar. disp. 5. sect. 2. num. 3. & 4. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 13. num. 3. Auila 7. p. disp. 3. dub. 4. Bonac. 1. 1. disp. 7. de irregular. q. 2. p. 1. num. 1. & alij. Quod intelligendum est de amentia quæ sit per modum habitus, scilicet fundata in naturali complexionē, & propria organorum læsione, non de illa quæ provenit ex aliqua febri, aut qualitate transeunte, quæ cessante cessat amentia: hæc enim non secum trahit indecentiam, ut bene aduertunt Auila,

& Suar. supra. In Clerico tamen iam promotio amentia non deiicit illum ab usu ordinis, nisi solum quando durat, aut est periculum in talem defectum incidendi, & aliquam Sacramento irreuerentiam præstandi. Quapropter expedit, ne absque iudicio Episcopi ordinibus ministrandis se immisceat, ut aduertit Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 13. num. 3. in fine. Argum. cap. communiter. 33. dist.

In hac irregularitate existimat Maiol. dicto lib. 2. cap. 14. & indicat Sayrus supra, posse Episcopum dispensare non solum ad utendum ordinibus susceptis, sed etiam ad illos suscipiendos. Sed contrarium est probabilis solius Pontificis autoritate posse ordinari, qui semel in amentiam per modum habitus cecidit, quia nullibi inuenitur concessa Episcopo potestas, ut notat Suar. de censur. disp. 5. sect. 1. m. 5. Bonac. aliis relatis disp. 7. q. 2. p. 2. num. 13.

De irregularitate ex defectu corporis.

- 1 Possessio vtriusque sexus viri, & feminae irregularem facit, etiam si occulta sit.
- 2 Carentia ætatis requisitæ à iure pro ordinibus suscipiendis, irregularem constituit dum durat.
- 3 Defectus corporis congruentem ordinis usum impediens, vel notabilem horrorem, seu deformitatem causans, irregularem facit, & explicatur hinc doctus.
- 4 Defectus impediens altaris ministerium, impedit cuiuslibet ordinis susceptionem.
- 5 Si defectus corporis ordinatio superueniat, tantum impedit ministerium repugnans dicto defectui.
- 6 In hac irregularitate solus Pontifex dispensat.

Inter defectus corporis enumerari primò potest possessio vtriusque sexus viri, & feminae, ut in hermaphrodito, in quo si præualeat sexus femininus incapax esse videtur characteris suscipiendi, quia absolute femina, & non vir reputandus est. Quinimò plures Doctores apud Sayrum, & Bonac. statim referendos, censent incapacem esse iure diuino ordines suscipiendi cum, in quo æque sexus virilis, & muliebris inualeat, quia nequit absolute vir reputari. Quod non est certum. Si verò præualeat sexus virilis, existimat Tolet. lib. 1. sum. cap. 63. num. 6. Martin Fornarius de ordine, cap. 3. num. 1. non fore irregularem, nisi defectus notus sit. Quinimò Gaspar Hurtado de irregular. difficult. 14. num. 52. existimat non esse irregularem, etiam si defectus notus sit sicuti non est irregularis eunuchus à natura, & qui in pede habet sex digitos, quia non videtur esse monstruositas deformitatem causans. Sed rectius contrarium docuit communis sententia, Glossa & Archidiaconus in cap. si testis verbo hermaphroditus 4. q. 3. Nauarr. cap. 27. num. 203. & consil. 8. de atate, & qualis ordinandus, Suar. disp. 5. sect. 2. num. 1. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 8. num. 24. Bonac. 1. 1. disp. 7. q. 2. punct. 2. num. 15. quia negari nequit eam monstruositatem indecentiam continere, in quo nullus alius à Pontifice dispensare potest, ut alios referens notat Auila 7. p. de censur. disp. 3. dub. 1.

Secundus defectus est carentia ætatis requisitæ à iure pro ordinibus suscipiendis, qui dum durat irregularem facit. Argum. cap. fin. de temporib. ordinat. & tradit ex communi Covarrua in Clement. si furiosus. §. 1. num. 4. Maiol. lib. 1. de irregular. cap. 30. Sayrus lib. 6. thesauri, cap. 12. num. 1. Suar. disp. 5. sect. 2. num. 3. & alij passim. Quod si aliquis ante legitimam ætatem factis ordinibus incurrit, ut suo loco dixi, suspensionem ex bulla Pij II. Cum ex sacrorum: qua suspensione durante si forte celebraverit in nouam irregularem incidit. Verum si à celebratione abstinet, poterit completa ætate, & à suspensione absolutus sine vlla dispensatione celebrare, quia finita est irregularitas ex defectu ætatis proveniens, ut aduertit Suar. dicta sect. 2. num. 4. Sayrus lib. 6. cap. 12. num. 2. Nauarr. 1. 27. numero 165. Bonac. aliis relatis, disputat. 7. quest. 2. punct. 4. num. 1.

Tertius defectus irregularitatem constituit, qui congruentem ordinis usum impedit, vel notabilem horrorem, seu deformitatem causat, siue ex culpa, siue absque culpa contingat: habetur cap. 2. de clerico egrotante, & in cap. 2. de vi. de corpore vitatis. Ex priori capite irregulatis est, cui brachium, vel manus deest, aut reddita est manca, Cap. exposuit de Corpore vitatis. Item si deficiat pollex, vel ita debilis sit, ut Hostiam frangere, vel leuare non possit ex dicto cap. exposuit, & cap. Presbyterum eodem tit. Deinde cui visus deficit irregularis est ex cap. vlt. §. 5. dist. quod intelligendum est, si in totum deficiat, absque membri prauatione, modo sine deformitate canonem legere possit, ut aduertit Nauarr. cap. 27. num. 199. Auila 7. p. disp. 3. dub. 1. corol. 1. Bonac. disp. 7. q. 2. p. 2. num. 2. Molin. act. 3. disp. 70. num. 4. & 6. Præterea claudus irregularis est, si absque baculo, vel pede ligneo non se valet mouere, aliàs non, ut aduertit Glossa, c. si quis in infirmitate. §. 5. dist.